

Europees Hof voor de Rechten van de Mens (1 mei 2014 tot 31 juli 2014)

door dr. Michèle Morel, juriste vreemdelingenrecht bij Caritas International; en Laurens Lavrysen, doctoraal onderzoeker bij het Human Rights Centre van de Universiteit Gent.

Wat volgt is een selectief overzicht van de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens. De arresten zijn te vinden in de HUDOC-databank op www.echr.coe.int.

EHRM 10 juli 2014, nr. 52701/09, *Mugenzi t. Frankrijk*

EHRM 10 juli 2014, nr. 2260/10, *Tanda-Muzinga t. Frankrijk*

EHRM 10 juli 2014, nr. 19113/09, *Senigo Longue e.a. t. Frankrijk*

Artikel 8 EVRM – recht op familieleven – schending – procedure familiehereniging – betwisting authenticiteit geboorteakten – aanslepende procedure – bewijselementen – leeftijd kinderen – verwantschapsband

Deze drie gelijkaardige zaken handelen over de moeilijkheden die de verzoekers, die respectievelijk vluchtelingenstatus hadden en zich op legale wijze in Frankrijk bevonden, ondervonden om visa te bekomen voor hun kinderen zodat hun families zich konden herenigen.

In alle drie de zaken oordeelde het Hof dat Frankrijk een schending beging van artikel 8 EVRM. De procedure om aanvragen tot familiehereniging te behandelen moest rekening houden met de vluchtelingenstatus van de verzoekers en het hogere belang van de kinderen, zodat hun belangen zoals gewaarborgd door artikel 8 EVRM wat procedurele vereisten betreft, konden gevrijwaard worden.

De feiten: weigering aanvraag tot familiehereniging wegens betwiste authenticiteit geboorteakten

Mugenzi t. Frankrijk - Tanda-Muzinga t. Frankrijk

De verzoeker in de eerste zaak, J. Mugenzi, is een Rwandees onderdaan die leeft in Rouen (Frankrijk). De verzoeker in de tweede zaak, D. Tanda-Muzinga, is een Congolees onderdaan en leeft in Vénissieux (Frankrijk). Beide verzoekers verkregen vluchtelingenstatus en dienden een aanvraag in tot familiehereniging in respectievelijk maart 2003 en juni 2007, om hun kinderen te kunnen laten overkomen, die op dat moment respectievelijk in Kenia en in Kameroen verbleven. De consulaire autoriteiten erkenden het principe van familiehereniging in hun beide gevallen, maar weigerden visa uit te vaardigen omwille van de moeilijkheid om de burgerlijke staat van de kinderen vast te stellen. Na een medisch onderzoek om de leeftijd van de kinderen van Mr. Mugenzi te bepalen, besloten de consulaire autoriteiten dat er een discrepantie bestond tussen hun fysiologische leeftijd en de leeftijd vermeld op hun geboorteakten. Op die basis weigerden ze de verzochte visa. Mr. Mugenzi ging in beroep tegen deze beslissing, kreeg gelijk, maar ontving desondanks een tweede weigering van de administratie op grond van hetzelfde argument. In een volgend beroep bij de Raad van State kreeg de verzoeker ongelijk.

Ook wat de situatie van Mr. Tanda-Muzinga betreft, betwistte de Franse administratie initieel de geboorteakten van de kinderen. Na een negatief beroep bij de Raad van State, diende de verzoeker een tweede aanvraag in tot familiehereniging, maar deze werd opnieuw geweigerd zonder uitleg. In beroep kreeg hij eerst geen beslissing, maar nadat de autoriteiten van het land van oorsprong nieuwe geboorteakten uitvaardigden, reageerden de consulaire autoriteiten positief en werden visa bekomen.

Senigo Longue e.a. t. Frankrijk

Mevr. Longue verbleef in Frankrijk op legale wijze sinds 2005 als echtgenote van een Franse man, en in 2010 verwierf ze de Franse nationaliteit. In 2007 diende ze een aanvraag in tot familiehereniging, zodat haar twee kinderen die in Kameroen verbleven, naar Frankrijk konden komen. In het kader van de procedure werden de geboorteakten van de kinderen opnieuw uitgevaardigd, omdat Mevr. Longue deze naar eigen zeggen had verloren. De geboorteakten werden geweigerd door de consulaire

autoriteiten omwille van hun gebrek aan authenticiteit. Ze ging in beroep maar kreeg geen antwoord. Daarop keerde ze terug naar Kameroen, liet DNA-onderzoeken uitvoeren, die de moeder-kind relatie bevestigden. De Raad van State keurde haar beroep niettemin af omdat de documenten zozeggd vals zouden zijn. Nadat het Europees Hof de aanhangig gemaakte zaak communiceerde aan de Franse overheid, werden visa uitgevaardigd voor de kinderen.

De verzoekers maakten hun zaak aanhangig bij het Europees Hof in respectievelijk september 2009, december 2009 en april 2010.

Beslissing van het Hof: procedure familiehereniging schendt artikel 8 EVRM

Mugenzi t. Frankrijk - Tanda-Muzinga t. Frankrijk

Het Hof aanvaardde dat de Franse autoriteiten een moeilijke taak hadden om de authenticiteit van akten betreffende de burgerlijke staat te beoordelen, gezien de soms slecht functionerende diensten voor de burgerlijke stand in de landen van herkomst en de nu en dan voorkomende fraude. Volgens het Hof waren de nationale autoriteiten het best geplaatst om de feiten vast te stellen op basis van hen voorgelegd of zelf verzameld bewijs, en moesten deze autoriteiten daarom een zekere mate van vrijheid in hun beslissing toegestaan worden.

Desondanks oordeelde het Hof dat, gezien de toegekende vluchtelingenstatus aan de verzoekers en de daaropvolgende erkenning van het principe van familiehereniging, het van groot belang was dat hun aanvragen tot visa voor de kinderen snel en met bijzondere aandacht werden behandeld. Met het oog daarop had Frankrijk de verplichting, volgens het Hof, om een procedure in te richten die rekening hield met de gebeurtenissen die het familieleven van de verzoekers ernstig hadden verstoord en hadden geleid tot de toekenning van de vluchtelingenstatus. Het Hof besloot haar onderzoek daarom te focussen op de kwaliteit van de procedure.

Het Hof herhaalde dat familie-eenheid van groot belang en een essentieel recht is voor vluchtelingen. Zij zouden daarom moeten kunnen genieten van een meer voordelige procedure dan deze voorzien voor andere vreemdelingen. Het Hof hield rekening met internationale standaarden en aanbevelingen vanwege NGO's om te stellen dat nationale autoriteiten sterk moeten worden aangemoedigd om andere dan officiële bewijselementen van het bestaan van familiebanden in overweging te nemen wanneer de vluchteling niet in staat is om officiële ondersteunende documenten voor te leggen.

Het Hof merkte op dat beide verzoekers moeilijkheden hadden ondervonden om daadwerkelijk deel te nemen aan de procedure en om andere dan officiële bewijselementen naar voren te schuiven betreffende de ouder-kind relatie en/of de leeftijd van de kinderen, en dit ondanks het feit dat de verzoekers sinds het begin van hun asielaanvraag melding hadden gemaakt van hun kinderen en dat de Franse administratie de samenstelling van hun gezin had vastgesteld. Daarenboven duurde het respectievelijk 3,5 en 5 jaar vooraleer de verzoekers een definitieve beslissing kregen inzake hun aanvraag. Deze lange wachperiodes zijn naar de mening van het Hof buitensporig, in het bijzonder gezien de traumatische ervaringen die de verzoekers voorafgaandelijk hadden ondergaan.

Senigo Longue e.a. t. Frankrijk

Het Hof herhaalde haar mening wat betreft de nodige appreciatievrijheid voor nationale autoriteiten bij het onderzoeken van de authenticiteit van akten betreffende de burgerlijke staat.

Niettemin benadrukte het Hof in de zaak van Mevr. Longue dat zij vele inspanningen had geleverd om familiehereniging met haar kinderen te bekomen, inbegrepen haar reizen naar Kameroen, en dat de weigering van haar aanvragen haar verplichtte te kiezen tussen het afstand doen van haar status in Frankrijk en het aanvaarden dat zij zonder haar kinderen zou leven. Het was voor de verzoeker in dat kader van groot belang dat de visa-aanvragen snel en met bijzondere aandacht zouden worden behandeld. Met het oog daarop had Frankrijk de verplichting om een procedure in te richten die rekening hield met het hoger belang van de kinderen.

Het was voor de verzoeker volgens het Hof erg moeilijk om te begrijpen wat precies de obstakels waren voor familiehereniging in haar situatie. De beroepsinstanties hadden geen of weinig verduidelijking geboden. Daarenboven duurde het 4 jaar vooraleer de betwisting van de ouder-kind

relatie tot een einde kwam. Deze aanslepende situatie en de opeenstapeling van moeilijkheden hadden het de verzoeker onmogelijk gemaakt om met haar kinderen samen te leven.

Samenvattende conclusie en billijke genoegdoening

Het Hof oordeelde aldus dat de Franse autoriteiten onvoldoende rekening hadden gehouden met de specifieke omstandigheden van de situatie van de verzoekers, en dat de procedure familiehereniging niet de vereiste garanties bood op flexibiliteit, effectiviteit en een spoedige beslissing om de realisatie van het recht op familieleven te garanderen. Frankrijk had bijgevolg geen juist evenwicht gevonden tussen de belangen van de verzoekers enerzijds en haar eigen belang in migratiecontrole anderzijds.

Het Hof kende een billijke genoegdoening ('just satisfaction', artikel 41 EVRM) toe aan de drie verzoekers, respectievelijk 5.000 EURO (morele vergoeding) + 4.523 EURO (kosten en uitgaven); 5.000 EURO (more vergoeding) + 3.000 EURO (kosten en uitgaven); en 5.000 EURO (morele vergoeding).

EHRM 26 juni 2014, no. 39428/12, *Gablishvili t. Rusland*

Artikel 8 EVRM – recht op respect voor familie- en privéleven – uitwijzing en ongewenstverklaring – procedurele proportionaliteitstest – tussenkomst rechtbank – vereiste 'minder verregaande maatregelen' – schending

De zaak *Gablishvili t. Rusland* draait rond de uitwijzing van een Georgische man. De verzoeker verhuisde in 1999, op 18-jarige leeftijd, naar Rusland, waar hij een verblijfsvergunning verkreeg die sindsdien meermaals verlengd werd. In 2011 trouwde hij met een Russische vrouw met wie hij in 2012 een zoon kreeg. Begin jaren 2000 verhuisden zijn ouders ook naar Rusland en verkregen ondertussen de Russische nationaliteit. In november 2011 werd de verzoeker veroordeeld tot een boete voor het misdrijf 'gebruik van narcotische producten zonder medisch voorschrift' omdat hij zichzelf geïnjecteerd had met 'krokodil', een morfinederivaat. Als automatisch gevolg van deze veroordeling werd zijn uitwijzing bevolen. Vervolgens werd zijn verblijfsvergunning ingetrokken door de Federale Migratiedienst en werd een beslissing genomen door de Federale Dienst voor Drugscontrole om hem ongewenst op het Russische grondgebied te verklaren. De laatste beslissing was tevens gebaseerd op andere kleine misdrijven, zoals openbare dronkenschap en verkeersovertredingen. Zijn beroepen tegen deze verschillende beslissingen werden allen afgewezen.

In het arrest oordeelt het Hof dat zowel de administratieve uitwijzing en intrekking van zijn verblijfsvergunning, als de beslissing om hem ongewenst te verklaren in strijd waren met zijn recht op respect voor familie- en privéleven (artikel 8 EVRM). Opvallend aan het arrest is dat het Hof voor het eerst in migratiezaken een vrij strikte vorm van proportionaliteitstoetsing toepast onder artikel 8 EVRM. Het is dan ook de vraag of deze striktere proportionaliteitstoetsing naar de toekomst toe veralgemeende toepassing zal vinden in migratiezaken.

Noodzakelijk in een democratische samenleving?

De inmenging met het familie- en privéleven van de verzoeker is 'bij de wet voorzien' en streeft het legitiem doel na van 'het voorkomen van wanordelijkheden en strafbare feiten'. De voornaamste vraag is of voldaan is aan de derde vereiste van artikel 8 para. 2: is de inmenging 'noodzakelijk in een democratische samenleving'? Deze vraag omvat volgens het Hof twee componenten: een procedurele (bestaan er voldoende procedurele waarborgen en is het beslissingsproces fair verlopen?) en een substantieve (met name een onderzoek in het licht van de criteria ontwikkeld in het arrest EHRM (Grote Kamer) 18 oktober 2006, no. 46410/99, *Üner t. Nederland*). In het arrest *Gablishvili* ligt het zwaartepunt van de analyse vooral bij de procedurele component.

Het Hof onderzoekt vooreerst de beslissing tot uitwijzing en de daarop gegronde intrekking van de verblijfsvergunning. Het Hof benadrukt dat er een onderscheid gemaakt moet worden tussen verschillende druggerelateerde misdrijven: terwijl het Hof normaal gezien veel begrip toont voor een strenge aanpak van drugdealers, kan het misdrijf van druggebruik niet redelijkerwijs beschouwd worden als een serieuze bedreiging voor de openbare orde (zie bvb. ook EHRM 13 februari 2001, no.

47160/99, *Ezzouhdi t. Frankrijk*). Dit wordt bevestigd door het feit dat de maximumstraf voor het desbetreffende misdrijf slechts een gevangenisstraf van vijftien dagen was en dat de werkelijke straf een boete van minder dan 100 euro betrof.

Het Hof gaat vervolgens dieper in op de procedurele component. Het Hof stelt vast dat de nationale rechters hebben nagelaten om de proportionaliteit van de maatregel te onderzoeken in het licht van de criteria zoals door het Hof ontwikkeld onder artikel 8 EVRM. De rechters hadden immers geen enkele vorm van discretie, aangezien de uitwijzing naar Russisch recht automatisch gekoppeld was aan de desbetreffende veroordeling. In dit verband benadrukt het Hof dat de uitwijzing van een familielid een van de meest extreme vormen van inmenging met het recht op respect voor familielevens is. Daarom moet elke persoon die bedreigt wordt met een dergelijke inmenging in principe de mogelijkheid hebben om de proportionaliteit en redelijkheid van een dergelijke maatregel te laten onderzoeken door een onafhankelijke rechtbank in het licht van de relevante principes onder artikel 8 EVRM.

Het is de eerste maal dat het Hof een dergelijk sterke formulering van het procedurele proportionaliteitsonderzoek onder artikel 8 EVRM gebruikt in migratiezaken. Een dergelijke versterkte procedurele proportionaliteitstest is afkomstig uit rechtspraak betreffende uithuiszettingen (het Hof verwijst naar het arrest EHRM 15 januari 2009, no. 28261/06, *Ćosić t. Kroatië*). Het Hof lijkt op deze manier via de omweg van de procedurele proportionaliteit ook zijn eigen rechtspraak in verband met het recht op een eerlijk proces (artikel 6 EVRM) te omzeilen. In de zaak EHRM (Grote Kamer) 5 oktober 2000, no. 39652/98, *Maaouia t. Frankrijk*, oordeelde het Hof dat artikel 6 EVRM – met inbegrip van het recht op een toegang tot een rechter – niet van toepassing is in vreemdelingenzaken. Het Hof heeft deze procedurele leemte reeds eerder ten dele opgevuld door via het recht op een daadwerkelijk rechtsmiddel (artikel 13 EVRM) te vereisen dat een persoon daadwerkelijk de mogelijkheid moet hebben om een uitwijzing aan te vechten en om alle relevante kwesties mits inachtneming van voldoende procedurele waarborgen te laten onderzoeken door een nationaal forum – niet noodzakelijk een rechtbank – die voldoende waarborgen biedt qua onafhankelijkheid en onpartijdigheid (bvb. EHRM 20 juni 2002, no. 50963/99, *Al-Nashif t. Bulgarije*). De procedurele proportionaliteitstoets lijkt nu evenwel de mogelijkheid van een rechterlijke tussenkomst te vereisen om de proportionaliteit en redelijkheid van een uitwijzingsmaatregel na te gaan.

Aangezien de uitwijzingsmaatregel automatisch werd uitgesproken, in strijd met de procedurele proportionaliteitstest, en de intrekking van de verblijfsvergunning op die eerste beslissing gebaseerd was, zonder een afzonderlijke beoordeling van de gezinssituatie van de verzoeker, schenden beide maatregelen volgens het Hof artikel 8 EVRM.

Vervolgens gaat het Hof de verenigbaarheid met artikel 8 na van de beslissing om de verzoeker ongewenst te verklaren op het Russische grondgebied. Het Hof oordeelt dat het *Town Court* redelijkerwijs geoordeeld had dat de sterkte van zijn familiebanden met Rusland zwaarder doorwegen dan het cumulatief effect van zijn delinquentiegeschiedenis. Dit vonnis werd evenwel hervormd door het *Supreme Court* van de deelrepubliek Komi. In tegenstelling tot de procedure voor het *Town Court*, oordeelt het Hof dat de procedure voor het *Supreme Court* niet gepaard ging met voldoende procedurele waarborgen, noch dat het arrest gebaseerd was op een aanvaardbare beoordeling van de relevante feiten. Volgens het Hof had het *Supreme Court* de bewering van de autoriteiten dat de verzoeker een bedreiging vormde tot de openbare orde niet betekenisvol onderzocht: er werd niet nagegaan welke misdrijven hij wanneer gepleegd had en hoe lang hij in Rusland verbleef en wat zijn familiebanden daar waren. Opvallend is dat het Hof in dit verband ook benadrukt dat het *Supreme Court* heeft nagelaten om alternatieve, minder verregaande maatregelen (*'less intrusive measures'*) te overwegen, om zo te zorgen dat de inmenging met artikel 8 EVRM niet verder gaat dan noodzakelijk is om het nagestreefde legitieme doel te verwezenlijken.

Het is de eerste maal in migratiezaken dat het Hof uitdrukkelijk stelt dat de procedurele proportionaliteit onder artikel 8 EVRM vereist dat de mogelijkheid van minder verregaande maatregelen overwogen moet worden. Dit lijkt te kaderen binnen de recente praktijk van het Hof om steeds vaker het overwegen van 'minder verregaande maatregelen' uitdrukkelijk te incorporeren als sub-test in zijn proportionaliteitsanalyse (zie uitgebreid E. Brems en L. Lavrysen, "Don't use a sledgehammer to crack a nut": less restrictive means in the case law of the European Court of Human Rights", te verschijnen in *Human Rights Law Review* 2015, no. 1). In dit verband verwijst het Hof ook uitdrukkelijk naar *Recommendation Rec(2000)15 concerning security of residence of long-term migrants* van het Comité van Ministers van de Raad van Europa van 13 september 2000, waarin

gesteld wordt dat alternatieve maatregelen moeten overwogen worden alvorens beslist wordt tot het uitwijzen van een langdurige immigrant (de aanbeveling geeft als voorbeeld de omvorming van een permanente in een niet-permanente verblijfsvergunning).

Ook hier is de vraag of de toepassing van de 'minder verregaande maatregelen' test veralgemeend zal worden naar alle migratiezaken of tenminste alle uitwijzingszaken betreffende langdurige immigranten. Eerder dan te opteren voor een substantieve test – op basis waarvan bijna alle migratiezaken zouden falen, want bestaat er niet altijd een minder verregaande maatregel voor het familieleven dan de uitwijzing van een immigrant? – kiest het Hof voor een procedurele route: het *overwegen* van minder verregaande maatregelen is de relevante test. Een dergelijke aanpak vereist op zijn minst dat nationale autoriteiten en rechters grondiger nagaan of een uitwijzing wel degelijk de enige manier is om de openbare orde te beschermen, en niet louter een gemakkelijksoplossing om een openbare ordeprobleem te 'exporteren'.

Het Hof concludeert dat er sprake is van een 'procedurele' schending van artikel 8 EVRM. Volgens het Hof is het niet nodig om na te gaan of de uitwijzing of ongewenstverklaring op zich toelaatbaar waren (in substantieve zin), aangezien de procedure in strijd was met de Conventievereisten doordat de nationale autoriteiten geen rekening gehouden hadden met alle elementen die relevant zijn voor de beoordeling of dergelijke maatregelen 'noodzakelijk in een democratische samenleving' zijn.

EHRM 26 juni 2014, no. 71398/12, *M.E. t. Zweden*

Artikel 3 – verbod van onmenselijke en vernederende behandeling – seksuele geaardheid – tijdelijke discretie – geen schending

In het arrest *M.E. t. Zweden* moest het Hof zich buigen over de interpretatie van artikel 3 EVRM (het verbod van onmenselijke of vernederende behandeling) in zaken betreffende de uitwijzing van homoseksuelen. De verzoeker is een Libische man die in 2010 in Zweden aankwam, waar hij een asielerzoek indiende omdat hij vervolging vreesde wegens zijn betrokkenheid bij een illegaal wapentransport. Later voegde hij als grond voor zijn asielerzoek toe dat hij in tussentijd een homoseksuele relatie was begonnen en dat hij getrouwd was met een Zweedse man. Het *Migration Board* en het *Migration Court* oordeelden beiden dat het oorspronkelijk verhaal ongeloofwaardig was en dat niets hem in de weg stond om terug te keren naar Libië en om van daaruit een verzoek tot gezinshereniging in Zweden in te dienen.

Verbergen seksuele geaardheid

De centrale vraag in het arrest is de vraag of het feit dat een homoseksueel in zijn land van herkomst problemen kan vermijden door zijn seksuele geaardheid te verbergen volstaat vanuit het oogpunt van artikel 3 EVRM, of dat het moeten verbergen van de seksuele geaardheid op zichzelf onverenigbaar is met artikel 3. Dit laatste werd geargumenteed door *Amnesty International* enerzijds en *ILGA-Europe*, de *International Federation for Human Rights* en de *International Commission of Jurists* anderzijds in twee *third party interventions*. Zij argumenteerden dat homoseksuele asielzoekers het recht hebben om in hun land van herkomst open te zijn over hun seksuele geaardheid en huwelijksstatus en dat niet verwacht kan worden dat zij discreet zouden zijn over dergelijke belangrijke aspecten van hun leven. Het zou onredelijk zijn om te vereisen dat een homoseksueel zou reizen naar en voor meerdere maanden verblijven in een land waar homoseksueel gedrag verafschuwd wordt en illegaal is, aangezien de verzoeker dan een cruciaal aspect van zijn identiteit zou moeten onderdrukken en een significant risico zou lopen indien zijn homoseksueel huwelijk zou bekend worden. Bovendien is de noodzaak om zich publiekelijk te uiten als heteroseksueel om kwaad te vermijden op zichzelf onmenselijk en vernederend in de zin van artikel 3 EVRM.

Het Hof onderzoekt vooreerst de klacht betreffende het vermeende risico op vervolging wegens betrokkenheid bij een illegaal wapentransport en gaat akkoord met de analyse van de Zweedse autoriteiten dat zijn verhaal niet geloofwaardig is. Vervolgens onderzoekt het Hof de klacht betreffende vervolging op grond van seksuele geaardheid. Het Hof benadrukt het feit dat de verzoeker zijn familie had geïnformeerd over het feit dat hij getrouwd was, maar dat hij zijn echtgenoot via de webcam als een vrouw had voorgesteld. Volgens het Hof wijst dit er op dat de verzoeker de bewuste keuze

gemaakt had om discreet te leven en zijn seksuele geaardheid niet te onthullen aan zijn familie – niet omdat hij vervolging vreesde, maar uit privé-overwegingen. Vervolgens stelt het Hof vast dat er weinig informatie is over de situatie van homoseksuelen in Libië sinds de val van het Kadhafi-regime. Hoewel homoseksuele handelingen strafbaar blijven en als immoreel beschouwd worden, is er geen bewijs van vervolgingen of veroordelingen van homoseksuelen in Libië. Bovendien betreft het geen permanente terugkeer maar een tijdelijke terugkeer van naar schatting een viertal maanden, in afwachting van de behandeling van zijn verzoek tot gezinshereniging. Aangezien hij zijn seksuele identiteit niet permanent of voor een lange periode zou moeten verbergen, is er volgens het Hof geen sprake van een schending van artikel 3 EVRM. *Mutatis mutandis* laat het Hof de deur open voor het vaststellen van een schending van artikel 3 in zaken waar het verbergen van de seksuele geaardheid van langere duur is. Zijn klacht onder artikel 8 EVRM (recht op respect voor gezinsleven) wordt door het Hof vervolgens manifest ongegrond verklaard, omdat het gezinsleven van de verzoeker en zijn echtgenoot van begin af aan onzeker was omdat hij niet wettig verbleef in Zweden en omdat zijn scheiding van zijn echtgenoot slechts tijdelijk zou zijn.

In een *dissenting opinion* werd de beslissing van het Hof met de grond gelijk gemaakt door rechter Power-Forde. Volgens Power-Forde is het feit dat de verzoeker vervolging in Libië zou kunnen vermijden door meer terughoudendheid te tonen dan een heteroseksueel in het uitdrukken van zijn seksuele geaardheid geen factor waar rekening mee gehouden mag worden. Power-Forde verwijst in dit verband naar het arrest *HJ (Iran) and HT (Cameroon) v. Secretary of State for the Home Department*, waarin het *UK Supreme Court* oordeelde dat de zogenaamde '*reasonably tolerable test*' dat men discreet kan zijn verwerpelijk is omdat geen enkele heteroseksuele persoon gelijkaardige beperkingen op het uiten van zijn seksuele geaardheid '*reasonably tolerable*' zou vinden. Volgens Power-Forde is de uitspraak van het Hof bovendien niet in lijn met de huidige stand van het internationaal en Europees recht, in het bijzonder de interpretatie van de Kwalificatierichtlijn door het Hof van Justitie in de zaak HvJ 7 november 2013, nos. C-199/12, C-200/12 en C-201/12, *Minister voor Immigratie en Asiel t. X, Y en Z*.

EHRM Grote Kamer 3 juli 2014, no. 13255/07, Georgië t. Rusland (I)

Article 4 Protocol 4 – verbod van collectieve uitwijzing – administratieve praktijk

De zaak *Georgië t. Rusland (I)* draait rond de uitwijzing van Georgiërs uit Rusland in de periode van september 2006 tot januari 2007. In deze periode werden 4600 uitwijzingsbeslissingen genomen tegen Georgische burgers, waarvan meer dan 2300 gearresteerd en gedwongen uitgewezen werden. In deze periode werden omzendbrieven uitgevaardigd waarin ambtenaren opgeroepen werden om op grote schaal maatregelen te nemen om onregelmatig verblijvende Georgiërs te identificeren met het oog op hun arrestatie en uitwijzing. Ook scholen werden opgeroepen om Georgische kinderen te identificeren. Ondanks het feit dat formeel gezien tegen elke Georgiër afzonderlijk een uitwijzingsbeslissing genomen werd, wijzen de omzendbrieven en het loutere aantal beslissingen dat genomen werd er op dat het onmogelijk is dat iedere individuele zaak afzonderlijk onderworpen werd aan een redelijke en objectieve beoordeling zoals vereist door Article 4 Protocol 4 EVRM (het verbod van collectieve uitwijzing, zie bvb. in gelijkaardige zin EHRM 5 februari 2002, no. 51564/99, *Čonka t. België*). Volgens het Hof was er sprake van een administratieve praktijk – een patroon van herhaalde gelijkaardige mensenrechtenschendingen die officieel getolereerd worden door de overheid – van schendingen van artikel 4 Protocol 4, artikel 5 § 1 (arbitraire arrestaties in strijd met het recht op vrijheid), artikel 5 § 4 (gebrek aan effectieve en toegankelijke remedies tegen arrestaties), artikel 3 (detentieomstandigheden in afwachting van uitwijzing) en artikel 13 EVRM (recht op daadwerkelijk rechtsmiddel, in combinatie met de klachten onder artikel 3 en 5 § 1).